

OMNIBUS 2010

05.05.2010

JERZYK – klasa 5 szkoły podstawowej

Czas trwania konkursu: 45 minut

Witamy Cię. Otrzymujesz od nas 96 punktów – tyle ile masz decyzji do podjęcia. Za każdą poprawną odpowiedź dopisujemy Ci jeszcze 1 punkt, za błędną zabieramy dany punkt. Gdy nie odpowiadasz, zachowujesz подарowany punkt. Pamiętaj, że każda z odpowiedzi A, B, C, D może być fałszywa lub prawdziwa. **W czasie konkursu nie wolno używać słowników, notatek, podręczników itp.**

*Życzymy przyjemnej pracy. POWODZENIA!*Agnieszka Krzemińska *Świetlana przeszłość* (fragm.)

Kaganek oświaty W średniowieczu lampki oliwne powoli odeszły w zapomnienie, o wiele popularniejsze stały się świece. W Rzymie, wykonane z łoju, smoły i wosku, zaczęły być powszechniejsze od II w. n.e., ale dopiero w średniowieczu trafiły pod strzechy. Oczywiście, biedaka nie było stać na drogie świece z wosku pszczelego, musiał zadowolić się cuchnącymi świecami łojuowymi i kopczącymi łuczywami. W pewnym momencie świece stały się niezbędnym wyposażeniem kościołów (jako źródło światła i symbol duszy) oraz każdej klasztornej biblioteki, w której mnisi przepisywali manuskrypty. Świeca stała się towarzyszką wszystkich gryziopiórków, myślicieli i naukowców, dla których aż do XIX w. stanowiła główne źródło światła.

(Polityka nr 13, 28 marca 2009)

1. Tekst powyższy:

- A) jest pisany prozą B) jest anonimowy C) zawiera dialogi D) to z pewnością fragment powieści

2. Tytuł powyższego tekstu:

- A) w symboliczny sposób określa jego tematykę B) nie jest zdaniem
-
- C) nie zawiera pouczenia dla czytelnika D) w pełni ukazuje swój sens dzięki ostatniemu zdaniu

3. Autorkę powyższego tekstu można nazwać:

- A) badaczem folkloru B) badaczem kultury C) nowelistką D) reporterką

4. W powyższym tekście:

- A) występują wyrazy potoczne B) pojawiają się daty
-
- C) pojawiają się terminy naukowe D) nie występują w ogóle wyrazy potoczne

5. W swoim wywodzie pisząca stara się głównie:

- A) wyrazić własną opinię B) zaprezentować fakty
-
- C) poinformować czytelnika D) zaskoczyć czytelnika

6. Wygłoszone przez autorkę poglądy są wyraźnie:

- A) wynikami jej badań B) faktami, powszechnie dostępnymi dla znawców
-
- C) informacjami niepewnymi D) informacjami, których prawdziwość nie podlega obecnie dyskusji

7. W swoim tekście pisząca:

- A) powołuje się na prace innych naukowców B) cytuje wypowiedzi autorytetów
-
- C) zwraca się do czytelnika D) wszelkie wnioski wyciąga samodzielnie

8. Wspomniane w tekście wydarzenia:

- A) są fikcyjne B) rozgrywały się w ubiegłym stuleciu
-
- C) rozgrywały się również w ubiegłym stuleciu D) nie rozgrywały się w ubiegłym stuleciu

9. Powyższy tekst ma charakter:

- A) humorystyczny B) popularnonaukowy C) poetycki D) dydaktyczny

10. Adresatem powyższego tekstu:

- A) są wyłącznie historycy B) może być ktoś po raz pierwszy spotykający się z omawianą problematyką
C) raczej nie jest naukowiec D) może być również młody człowiek

11. Użyte w tekście sformułowanie *trafiły pod strzechy*:

- A) ma znaczenie przenośne B) jest przykładem tak zwanego stałego związku
C) oznacza *stać się czymś powszechnie znanym* D) nie zostało stworzone przez autorkę powyższego tekstu

12. Użyte w tekście określenie *gryzipiórek*:

- A) ma charakter żartobliwy B) jest używane w odniesieniu do słabych poetów, dziennikarzy
C) można zastąpić wyrazem *filozof* D) stanowi ocenę

13. Na podstawie artykułu można się domyślić, że wyraz *manuskrypt* oznacza:

- A) osobę przepisywającą teksty B) książkę o charakterze religijnym
C) tekst pisany ręcznie D) każdy tekst drukowany

14. Prawdziwym stwierdzeniem (na podstawie powyższego tekstu) jest opinia, że:

- A) świece w kościołach nie były tylko źródłem światła B) świece z pszczelego wosku były bardzo drogie
C) w średniowieczu świece wyszły z użycia D) nie wszystkie świece przyjemnie pachniały

15. Opinią fałszywą jest stwierdzenie, że:

- A) biedacy musieli używać wyłącznie świec z pszczelego wosku
B) w starożytnym Rzymie wykorzystywano wyłącznie cuchnące łuczywa
C) lampki oliwne dawały słabsze światło niż świece
D) jeszcze dwieście lat temu świece były głównym źródłem światła

16. Przymiotnikiem jest wyraz:

- A) których B) niezbędnym C) wyposażeniem D) oliwne

17. Przez przypadki można odmienić wyraz:

- A) lampki B) cuchnące C) świeca D) klasztornej

18. W pierwszym zdaniu powyższego tekstu:

- A) nie ma podmiotu B) występuje podmiot domyślny
C) orzeczeniem jest wyraz *odeszły* D) znajduje się więcej niż jedno orzeczenie

19. Akcent nie pada na przedostatnią sylabę w wyrazie:

- A) średniowiecze B) główne C) stać D) ale

20. Rzeczownikiem w dopełniaczu jest wyraz:

- A) towarzyszką B) momencie C) łoju D) duszy

21. Nieodmienną częścią mowy jest wyraz:

- A) dla B) do C) aż D) oraz

22. W związku wyrazów *symbol duszy*:

- A) można znaleźć dwa rzeczowniki B) oba wyrazy znajdują się w tym samym przypadku
C) tylko jeden z wyrazów jest rzeczownikiem D) rzeczownikiem jest tylko pierwszy wyraz

23. Wyrazy tworzące związek *źródło światła*:

- A) w dopełniaczu i celowniku mają te same końcówki B) takie same końcówki mają jedynie w dopełniaczu
C) w dopełniaczu liczby mnogiej mają różne końcówki D) odmieniają się całkiem różnie

24. Czasownikiem nie jest wyraz:

- A) zapomnienie B) stać C) powoli D) oczywiście